

Beste gemeenteraad, beste commissie,

Ik ben sinds 1990 een seizoenkaarthouder van Feyenoord, mijn zoon van 15 jaar oud gaat nu zijn 7^e jaar in als seizoenkaarthouder. Ik ben dus een trouwe supporter en behoor niet tot de zogenoemde harde kern.

Ik ben heel lang voorstander van een nieuw stadion geweest, ik was ook kritisch op de plannen van Red de Kuip, zij hebben aan mij aangegeven dat in hun plannen destijds de huidige stoelbasis gehandhaafd zou blijven. Deze stoelbasis is volgens mij nooit aangepast sinds de oplevering in 1937. In de tussentijd zijn wij als mens zowel in lengte als breedte gegroeid dus het is in de Kuip te krap zitten op de meeste plekken, verre van comfortabel. Dit was voor mij de voornaamste reden dat ik voor een nieuw stadion ben.

Of de Kuip gerenoveerd kan worden naar de huidige standaard in comfort? Ik weet het niet, er zijn veel voorstanders van renovatie van de Kuip die zeggen dat dat wel kan, Feyenoord zegt dat het niet kan. Ik denk dat Feyenoord dit NIET goed heeft **willen** onderzoeken.

Met het huidige plan voor Feyenoord City (FC) ben ik echter eerder voor een renovatie van de Kuip dan voor Feyenoord City.

Het liefst zie ik echter een nieuw stadionplan voor Feyenoord City, een mooi nieuw icoon voor onze stad maar dan wel een **betalbaarder** en **kleiner** stadion dan dat nu voorgesteld wordt. Dit te dure en te grote stadion wordt mijns inziens de doodsteek van de club en zal gaan betekenen dat de gemeente straks met een onrendabel stadion wordt opgescheept. Ieder jaar zal er dus gemeenschap geld naar FC moeten worden overgeschreven met als gevolg hogere gemeentelijke belastingen of bezuinigingen.

Waarom ik denk dat FC de doodsteek voor Feyenoord wordt geef ik hieronder aan.

Feyenoord City

- Is er behoefte aan Feyenoordzijde aan een stadion met een capaciteit van 65.000 plaatsen? Kennelijk is dat zo maar waar is de onderbouwing? Hoe vaak is De Kuip de laatste jaren uitverkocht? Staan er belangstellenden op een wachtlijst voor een seizoenkaart? Wat is de trend van het aantal seizoenkaarten, stijgt of daalt deze?
Voetbal wordt door de inbreng van de VAR (**video assistent referee**) meer en meer een TV sport, het Legioen vergrijsd en is door de Coronapandemie kleiner geworden. De jeugd heeft tegenwoordig veel meer verleidingen dan alleen maar het voetbal als uitlaatklep. De bevolking van Rotterdam verandert zienderogen, diegene met een migratieachtergrond zien we maar zelden op de tribunes, de overige nieuwe beter gestelde Rotterdammers zijn of totaal geen liefhebber van voetbal of komen zelfs uit amsterdam naar Rotterdam en hebben dus niets met Feyenoord. Daarnaast is het gemeentelijk beleid om vervoer met de auto te ontmoedigen (**waarom eigenlijk want binnen 10 jaar is bijna alles elektrisch**) en wordt het voor de vele Feyenoord supporters buiten Rotterdam lastiger gemaakt om naar het stadion te komen.
Met mijn ervaring als Feyenoordsupporter durf ik te stellen dat wij geen belang hebben in een te groot stadion. Feyenoord is en blijft de meest frequente gebruiker van het stadion, die paar interlands per jaar, die Europese finale om de vijf jaar en die paar concerten per jaar die mogelijk wel de behoefte aan 65.000 plaatsen hebben ten spijt.
- Door de Corona crisis, de interneteconomie en klimaatkosten zullen veel bedrijven moeten gaan bezuinigen dan wel gaan ze zelfs failliet. Staat het MKB nog te trappelen om de dure plaatsen af te nemen laat staan hele skyboxen? Vraag aan Feyenoord hoe het nu staat met de verkoop van deze duurdere plaatsen in de Kuip. Ongetwijfeld zijn er veel bedrijven afgehaakt, is er nog een wachtlijst van bedrijven of is deze opgedroogd?
- Waar blijven de rijke Rotterdammers met een rood-wit hart, in iedere aflevering van Dragon's Den (**tv programma omroep WNL**) trekt Feyenoordsupporter Michel Peridon zijn portemonnee en investeert zonder te knippen met zijn ogen in vele projecten met enkele tonnen aan euro's. Waarom gaat de gemeenteraad niet in gesprek met de heer Peridon en vraagt aan hem waarom hij iedere keer herhaalt dat hij geen cent in FC gaat steken.

- De uitlaatklep en tv sport heb ik hierboven al benoemd, als de plannen van Feyenoord doorgaan dan komen waarschijnlijk de goedkopere plaatsen hoog in het nieuwe stadion. Om vanaf die hoogte sfeer te gaan brengen en over te dragen aan de dagjesmensen op de duurdere plaatsen rondom het veld is schier onmogelijk. Er zal een theatersfeer gaan ontstaan en dan kan je beter voor de tv gaan zitten dan naar het stadion te gaan. Uiteindelijk gaan de echte Feyenoorders afhaken en dan zitten er pakweg 25.000 man in het stadion waar bijna het driedubbele in kan. Ik heb in jaren 90 dikwijls in de Kuip gezeten met maar 3.000 man, vaak bekerwedstrijden. In die tijd kwamen er 10 a 15.000 supporters af op een competitiewedstrijd. Waar is de garantie dat Feyenoorders massaal blijven komen?
- 150.000 rondleidingen per jaar zijn er naar het schijnt begroot in de business case. Ik heb in zegge en schrijven in al de 30 jaar dat ik in Rotterdam woon 1x een betaalde rondleiding gedaan. Deze was ook nog eens onderdeel van de Rotterdamse museumnacht dus of Feyenoord daar heel veel aan heeft verdiend betwijfel ik. Waar zijn die 150.000 rondleidingen per jaar op gebaseerd. Hoeveel rondleidingen heeft ajax gehad sinds de betrekking van de arena? Als je de cijfers van hen bekijkt en je houdt hierbij rekening dat zij nationaal en internationaal meer aanzien hebben en dat amsterdam een veelvoud aan toeristen heeft dan Rotterdam, zijn de 150.000 per jaar dan realistisch? Het antwoord kan helaas alleen maar een NEE zijn.
- Popconcerten. In deze Coronatijd en de nog komende soortgelijke pandemieën (die voorspelt zijn door wetenschappers) is het maar de vraag of er ieder jaar grote concerten komen. Voor veel artiesten uit het buitenland geldt dat Nederland voor hen amsterdam is en dat dus de concerten voornamelijk daar zullen gaan plaatsvinden. Heeft FC er rekening mee gehouden dat op de arena kennelijk nog een ring gebouwd kan worden zodat zij ook na FC toch nog het grootste stadion van Nederland blijven. Wat zijn de harde toezeggingen van Mojo (**concert organisator**) aangaande de concerten? Toen de Kuip werd gerenoveerd heeft Jorien van den Herik op verzoek van Mojo de overkapping ingekort omdat anders er geen grote podia geplaatst zouden kunnen worden. Het gevolg was dat met een beetje regen je al nat wordt in de Kuip. Waarom is Mojo niet 1 van de investeerders als zij zo graag een groot stadion willen? Laat ze pakweg 100 miljoen neerleggen, geen woorden maar daden!
- Performance Fee. Feyenoord heeft bij monde van oud algemeen directeur Jan de Jong altijd gezegd dat er minimaal 25 miljoen euro per jaar naar Feyenoord zou moeten gaan. In de huidige plannen is zelfs 17,5 miljoen niet gegarandeerd. Voor deze 17,5 miljoen moet Feyenoord ook nog eens heel goed presteren, moeten er naar het schijnt gemiddeld 50.000 toeschouwers komen. Deze toeschouwers aantallen halen we nu nog niet eens. De 17,5 miljoen is naar het schijnt ook het bedrag dat er nu uit de Kuip wordt gehaald. Feyenoord stelt dat zij een nieuw groter stadion nodig heeft om aan te haken bij ajax, dit is dus een contradictio in terminus.
- De internationale voetbalwereld is aan verandering onderhevig. Feyenoord stelt dat met FC de achterstand op ajax en in meerdere mate Psv kan worden ingelopen. Met AZ erbij strijden er in Nederland ieder jaar 4 clubs om de 2 plekken die recht geven op de Champions League (CL) en/of voorrondes hiervan. Er vallen dus altijd 2 clubs af. Eigenlijk kan je zeggen dat Feyenoord, PSV en AZ strijden om het ene plekje omdat ajax momenteel een gigantische voorsprong heeft en zij die niet zomaar uit handen gaan geven. Zij hebben al een groot stadion, die mogelijk binnenkort zelfs in hun handen komt. Zij hebben een topjeugdopleiding en ieder jaar verdienen zij gigantisch aan transfers. Zelfs met een performance fee van 25 miljoen ga je de achterstand op ajax niet inlopen zo lang zij bij wijze van spreken de toiletjuffrouw nog voor 1 miljoen euro weten te transfereren. Er wordt nu al gesproken over een Super League (SL) terwijl in de BUCA de CL als leidraad wordt genomen. Als de SL komt dan kunnen alle cijfers over de CL de prullenbak in. Als voorbeeld wil ik nog stellen dat een groter en moderner stadion niet automatisch gaan leiden tot betere resultaten. Zowel HSV als Schalke 04 spelen in grote nieuwe stadions en zijn als club vergelijkbaar met Feyenoord. Beide Duitse clubs, in het verleden kampioen geworden in de Bundesliga, zijn afgezakt naar het tweede niveau in Duitsland. Populair gezegd, investeer als club in benen en niet in stenen.
- Alles wordt duurder dus het nieuwe Stadion sowieso, er is de afgelopen decennia niet 1 grootschalig project waar de gemeente Rotterdam in participeerde gelukt om binnen het budget te blijven. Van blunderput, Boymans, metrolijn Hoek van Holland... Alles pakte anders uit dan vooraf was voorgeschoteld. Waarom gaat dat nu bij FC anders zijn?

Daarnaast is er een bouwcrisis door tekort aan materialen waardoor beschikbare materialen stervensduur zijn geworden. Wat is de oplossing van FC.....zij geven aan dat dan het stadion versoberd gaat worden. Ik zou haast zeggen nog meer versobering want het huidige ontwerp heeft ook niet de WOW factor wat mij betreft. Wordt het nieuwe stadion dan wel net zo iconisch als bijvoorbeeld het Opera huis in Sidney? Een iconisch stadion zou mij als Rotterdammer echt wel trots maken.

- In de huidige politiek hoor ik de laatste tijd dat er dualisme moet komen, macht en tegenmacht. Hoe is dat in deze gemeenteraad? Met een zo'n duur en ingewikkeld plan als FC kan het toch niet zo zijn dat er straks 23 coalitie leden VOOR stemmen en 22 oppositie leden TEGEN?

Tot slot

Wat stel ik dan voor, ik zou als gemeenteraad een onafhankelijk onderzoek in laten stellen of het inderdaad niet mogelijk is om de Kuip naar huidige gewenste maatstaven te verbouwen. In het kader van duurzaamheid zou dit de beste optie zijn maar het belang van Feyenoord is niet duurzaamheid maar een zo'n goed mogelijk stadion waar comfort is en waar maximaal geld uit gehaald kan worden. Als je het gigantische voorplein betreft bij de Kuip kan je alleen daar al meer geld uithalen als Feyenoord zijnde. Nu staan er talloze kramen die goed geld verdienen waar Feyenoord niets van terugziet. Als de gemeente de Olympiaweg herstructureert door hier weer de tram te laten stoppen, de NS station Stadion verbetert dan wordt het voor de bezoeker aantrekkelijker gemaakt om met het OV te komen. Als er geen FC stadion komt op de plek waar het stadion nu beoogd is dan kan hier ook een grote aanlegsteiger komen voor vervoersstromen van bezoekers over het water. Het lijkt mij dat een renovatie en herstructurering van de omgeving van de Kuip goedkoper en duurzamer is dan een nieuw stadion. De plannen van de omgeving rondom de Kuip kunnen dan ook gewoon doorgaan maar dan niet onder de noemer Feyenoord City maar bv. als Veranda City.

Echter zoals ik in het begin zei, mijn voorkeur gaat uit naar een nieuw iconisch stadion half gesitueerd in de Maas maar dit nieuwe stadion moet om de zoiest door mij genoemde punten wel kleiner en goedkoper. Ik wil als Feyenoord supporter het beste voor de club.

Daarom zou Feyenoord de opdracht moeten krijgen om een nieuw ontwerp te maken van het stadion. Dit stadion moet een voetbalstadion worden met maximaal 50.000 stoeltjes en vakken met railseats zodat de capaciteit kan worden uitgebreid als je in plaats van zitplaatsen staanplaatsen verkoopt. Omdat de capaciteit bijna met 1/3 wordt teruggebracht wordt automatisch het stadion kleiner, dus goedkoper en FINANCIERBAAR. Feyenoord kan dan mogelijk zonder financiering van de gemeente dit nieuwe stadion financieren. Dit laatste is van belang voor u als gemeenteraad, u gaat over de vele miljoenen die ik met mijn mede Rotterdammers aan belastingen betaal. Tevens blijft in een kleiner stadion de beroemde en ook beruchte sfeer behouden wat er ook voor zorgt dat men graag in het stadion wil zitten. Doordat er minder capaciteit is creëer je schaarste, deze schaarste zorgt ervoor dat men erbij wil zijn en de kans is dus groter dat je een stadion van 50.000 toeschouwers uitverkoopt dan een stadion met de capaciteit van 65.000 plaatsen. Ik ga dus voorbij aan het sentiment dat wij in de Kuip moeten blijven, ik wil echt het beste voor Feyenoord en als we daarvoor afscheid moeten nemen van de Kuip dan is dat (helaas) zo.

Ik dank u dat u mij als verontruste Feyenoordsupporter heeft willen aan horen, hopelijk heb ik ook het beeld bijgesteld dat ALLE tegenstanders van FC hooligans zijn. Daarnaast roep ik alle Feyenoorders om op basis van feiten en argumenten met elkaar de discussie aan te gaan, geweld en dreigementen horen hier niet bij. Op de leiding van Feyenoord (zowel de stichting als Stadion) doe ik een beroep om ECHT voor het beste voor Feyenoord te gaan en als het beter ten halve gedraaid dan ten hele gedwaald is dit te accepteren en niet te bezwijken aan de mogelijke druk vanuit dit stadhuis.